

*“Όλοι οι λαοί του κόσμου ποθήσαν την αγάπη μου
Κι εγώ δεν έπαψα στιγμή να τη λατρεύω”
Μ. Νταρούις*

Είμαι ο Σ. απ’ το Κομπάνι. Στα 45 μου είδα τα μάτια μου σκαμμένα απ’ την έγνοια και τον πόνο. Αποχαιρέτησα το Κομπάνι με ένα δάκρυ καυτό που δεν κύλησε. Και σαν να με βλέπω να κοπιάζω για να του πάρω ένα μήλο και λίγο ψωμί. Όμως μετά κάποιος μου είπαν πως μέσα στο μήλο πια έχει σκουλήκι και πως στο ψωμί μας βρίσκεται κάποιο ψόφιο ζούδι. Μου είπαν πως αν φάει το Κομπάνι το μήλο ή το ψωμί, θα πεθάνει μα πως κι αν τα πετάξει μακριά θα πεθάνει. Πως ό,τι και να γίνει θα το χάσω. Το Κομπάνι μου πέθανε.

Χτες μου είπε η γυναίκα μου μια φράση: «Ήξερα πως όλοι άνθρωποι πεθαίνουν μα ποτέ ως τώρα δεν είχα ξανακούσει πως πεθαίνουν κι οι πόλεις.» Πέθανε άραγε το Κομπάνι;

Όταν έφτασα στην Αθήνα, κάποια στιγμή που καθόμουν σε κάποιο πεζοδρόμιο στη Βικτώρια με το κούτελό μου στο χέρι μου, ένιωσα κάτι πίσω απ’ το λαιμό μου. Γύρισα το κεφάλι μου κι ήταν η μικρή μου κόρη: «*Πατέρα, θέλω να πάμε στο Κομπάνι.*» Ασυναίσθητα της είπα: «*Το Κομπάνι πάει, έγινε στάχτη.*» Με ρώτησε τότε: «*Κάηκε και το παιχνιδάκι μου που είχα κρύψει στο σπίτι μας, πίσω απ’ το ψυγείο;*» Το γόνατό μου μούσκεψε από τα καυτά μου δάκρυα.

Θραύσματα από σφαίρες άφησαν τα ίχνη τους στα χέρια της γυναίκας και της κόρης μου κι οι βόμβες άφησαν ίχνη στις μνήμες και το κορμί μου. Η πένα μου πια έσταζε απ’ το σκηνικό του θανάτου.

Το σκηνικό στα σύνορα της Συρίας προσπαθώντας να διαφύγουμε στην Τουρκία είναι από τις πιο έντονες κινηματογραφικές σκηνές που έχω ζήσει. Κοινό μας ήταν οι Τούρκοι στρατιώτες που μας παρακολουθούσαν. Δεξιά κι αριστερά μου νάρκες και πίσω μου, τα παιδιά μου που σκουντουφλούσαν. Οι βαλίτσες που κουβαλούσα στην πλάτη μου άνοιξαν και σκίστηκαν. Όλα όσα είχα καταφέρει να μαζέψω σε τόσα χρόνια, σκόρπισαν σαν τα φύλλα του φθινοπώρου. Η γυναίκα μου μου φώναξε «*Να χαρείς, μη σκας. Τα παιδιά μας είναι πιο σημαντικά απ’τις βαλίτσες!*»

Στην Τουρκία μετά, οι λύκοι ρούφηξαν και τις υπόλοιπες οικονομίες μου. Επιβιβαστήκαμε σε ένα τσακισμένο και δυσοίωνα καράβι για να πάμε στην Ιταλία και μετά από δέκα μέρες πείνας και δίψας, αυτό έμεινε κι η Κρήτη έγινε λιμάνι και εξορία μας. Εκεί βρήκαμε ζεστασιά και καλοσύνη κι η μικρή μου κόρη μου ψιθύρισε στο αυτί: «*Στη Γερμανία είμαστε;*»

Φαίνεται πως στ’ αλήθεια είχαμε ψυχή γιατί εγώ κι η οικογένειά μου σταθήκαμε πιο δυνατοί απ’ το θάνατο.

Άφησα πίσω μου το Κομπάνι ετοιμοθάνατο. Δεν είχε πια αηδόνια μήτε βασιλικούς στις γλάστρες. Πίσω μας έμεινε να πλανιέται η ομίχλη κι η μυρωδιά του ψωμιού της μάνας μου και το ακούνητο βουνό Μιστανούρ και τα καλάσνικοφ.

Βομβάρδισαν τα αμερικανικά αεροσκάφη και μοίρασαν λουλούδια στις σάρκες του Κομπάνι. Άφησαν ροδοπέταλα στα χείλη, τριαντάφυλλα στο στομάχι, τριαντάφυλλα στα πόδια και στα χέρια και μαχαίρι στην καρδιά. Αυτό ο μαχαίρι είναι μια πικρή ακριβή ανάμνηση των «φίλων μας» των Αμερικανών.

Βομβάρδισαν τα αεροσκάφη και μετά ανέλαβαν τα παγιδευμένα αυτοκίνητα -που θαρρώ πως ήταν πάνω από 25- οι όλμοι, τα βλήματα και τα τανκς. Όλα αυτά επαρκούσαν για να μετατρέψουν το Κομπάνι σε μουσείο. Το μόνο μουσείο του κόσμου που θα μπαίνει κανείς «δωρεάν».

Το Κομπάνι έγινε μια πόλη-φάντασμα.

Το ημερολόγιο των αναμνήσεών μου χάθηκε.

Και η ατζέντα με τα τηλέφωνα μου άλλαξε από:

Άχμεντ-Κομπάνι
Μούσταφα-Χαλέπι
Χάσαν-Δαμασκός...

σε:
Άχμαντ-Γερμανία
Μούσταφα-Δανία
Χάσαν-Σουηδία

Υπάρχουν στιγμές που θυμώνω με μένα
Γιατί δεν ήρθα στον κόσμο αυτό
Υπό μορφή σφαίρας...

Το παραπάνω λογοτεχνικό κείμενο αποτελεί την παρέμβαση που έκανε ο Σ., πρόσφυγας από το Κομπάνι, στην εκδήλωση που διοργάνωσε το **“Κίνημα στην Πόλη του Ζωγράφου”** την Κυριακή 19 Απριλίου στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Ζωγράφου. Τη μετάφραση από τα αραβικά έκανε η Ζωή Αθανασοπούλου.

Σε επόμενη ανάρτηση θα δημοσιευθούν τα βίντεο με τις ομιλίες και ρεπορτάζ από την εκδήλωση.